

If you want to fly, We provide wings...

ICE[®]

TRENDING CURRENT

TOPIC
30

પ્રોજેક્ટ નેત્ર

ચર્યામાં શા માટે ?

પ્રોજેક્ટ નેત્ર :-

અવકાશીય કચરા વિશે :-

સંપાદક
મૌલિક ગોંધિયા
(Director - ICE)

TOPIC-30નો
વીડિયો જોવા માટે અહીં
CLICK કરો

 YouTube

ICE RAJKOT

 SUBSCRIBE

માટે અહીં
CLICK કરો

અમારી સાથે જોડાયેલા રહો :

 www.iceonline.in

 t.me/icerajkotofficial

 9375701110/9328001110

- તાજેતરમાં ઈસરો એ “પ્રોજેક્ટ નેત્ર” અંતર્ગત એક ઓપ્ટિકલ ટેલિસ્કોપ સ્થાપવા માટે ‘ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એસ્ટ્રોફિઝિક્સ’ સાથે કરાર કર્યો છે.
- ઉપરાંત ઈસરો એ કર્ણાટકની National Institute of Technology સાથે પણ એક ક્ષેત્રિય શૈક્ષણિક કેન્દ્ર સ્થાપવા માટે કરાર કર્યો છે. આ કેન્દ્ર દ્વારા અવકાશ ક્ષેત્રે રિસર્ચ & ડેવલપમેન્ટ (R & D) કરવા માટેનું પ્રોત્સાહન મળશે.

પ્રોજેક્ટ નેત્ર :-

- અહીં, NETRAનું પૂરું નામ ‘Network for Space Project Tracking and Analysis’ છે.
- આ એક પ્રકારની ચેતવણી પ્રણાલી છે. ભારતીય ઉપગ્રહોને તેના માર્ગમાં આવતાં અવકાશી કચરાઓ દ્વારા કોઈ નુકસાન ન થાય તે માટેની ચેતવણી આ પ્રોજેક્ટ દ્વારા આપવામાં આવશે.
- આ પ્રોજેક્ટ દ્વારા અન્ય ‘સ્પેસ પાવર’ દેશોની માફક ભારત પોતાની Space Situational Awareness (SSA) ક્ષમતા વિકસાવી શકશે અને ‘સ્પેસ પાવર’ બનવાની દિશામાં એક પગલુ આગળ વધશે.
- ઈસરો દ્વારા સપ્ટેમ્બર, 2019માં ‘પ્રોજેક્ટ નેત્ર’ લોન્ચ કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત સમાવિષ્ટ ઉપકરણોમાં રડાર, ટેલિસ્કોપ, કંટ્રોલ સેન્ટર અને ડેટા પ્રોસેસીંગ યુનિટ્સનો સમાવેશ થાય છે.

- આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત 3400 કિલોમીટરની રેંજમાં રહેલાં 10 સેન્ટીમીટર જેટલા સૂક્ષ્મ કચરાને પણ ટ્રેક કરી શકે તેવી ક્ષમતા વિકસાવવાનું ધ્યેય રાખવામાં આવ્યું છે.
- આ પ્રણાલીથી અવકાશમાં રહેલા ઉપગ્રહોને તથા ભવિષ્યમાં લૉચ થતા ઉપગ્રહોને અવકાશીય કચરાથી સંરક્ષણ મળી શકશે.
- વર્તમાન સમયમાં ભારત જુઓ-સ્ટેશનરી ઓરબીટમાં 15 કાર્યરત કમ્યુનિકેશન ઉપગ્રહો, 2000 કિલોમીટર સુધીની ઓરબીટમાં 13 રિમોટ સેન્સિંગ ઉપગ્રહો અને મધ્યમ ઓરબીટમાં 8 નેવીગેશન ઉપગ્રહો ધરાવે છે.
- વિદ્વાનોના મત મુજબ આ પ્રોજેક્ટ દ્વારા સૈન્ય ક્ષેત્રે પણ લાભ રહેલા છે. કારણ કે આ પ્રણાલી દ્વારા મિસાઈલના હુમલા સમક્ષ ચેતવણી તથા અન્ય 'સ્પેસ એટેક' સમક્ષ પણ ચેતવણી મળી શકશે.

અવકાશીય કચરા વિશે :-

- વર્તમાન સમયે ઉપગ્રહ ક્ષેત્ર માટે અવકાશીય કચરાઓ સૌથી મોટી સમસ્યા છે.
- આશરે 7,500 ટન કરતાં પણ વધુ અવકાશીય કચરો હાલ પૃથ્વીની આસપાસ વિવિધ ઓરબીટમાં પરિભ્રમણ કરી રહ્યો છે.
- આ કચરાઓમાં મોટાભાગે જૂના રોકેટના ટુકડાઓ, નિષ્ક્રીય સ્પેસ ક્રાફ્ટ કે નિષ્ક્રીય ઉપગ્રહોના ટુકડાઓ જ હોય છે.
- આ ટુકડાઓની નવા કે સક્રિય ઉપગ્રહ સાથે અથડામણ થવાથી કે અવકાશીય કચરાઓ સંવેદનશીલ ઉપકરણો પર ચોંટી જવાથી કરોડોના મૂલ્યના ઉપગ્રહ વ્યર્થ થઈ શકે છે. આથી, ઉપગ્રહોને આવા કચરાઓથી બચાવવા અનિવાર્ય છે.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ
તેમજ રેગ્યુલર કન્ટેન્ટ અફેર્સ મેળવવા માટે
નીચે આપેલા અમારા
Social Media Icon પર Click કરો.

